

Wachten tot het misgaat kost bedrijven handenvol geld

Van alle verzuimmeldingen in het mkb is 65 procent terug te voeren op psychische of relationele problemen. Bedrijven die wachten tot medewerkers uitvallen, betalen een hoge prijs – niet alleen in verzuimkosten, maar vooral in verminderde productiviteit. De oplossing ligt in laagdrempelige hulp vóórdat de problemen escaleren.

Denise Meijdam,
Directeur, ZekerArbo

Dit blijkt uit cijfers van ZekerArbo. Daarnaast laat het verzuimbeeld in Nederlandse bedrijven een zorgwekkende verschuiving zien. Waar fysieke klachten in het verleden de boventoon voerden, domineert nu mentale uitval. “Wat opvalt is het hoge percentage psychisch verzuim”, zegt Denise Meijdam, directeur van arbodienst ZekerArbo. Helen van Empel, directeur van Yet, vult aan: “Mensen herkennen de signalen van overbelasting niet. Over het algemeen stapelt het zich op.”

Van de 65 procent psychisch en relationeel verzuim komt 41 procent voort uit werkdruk en mentale klachten. Nog eens 24 procent heeft te maken met verstoorde werkrelaties: conflicten, pesten, gebrekkige samenwerking. “Het is altijd een combinatie van dingen, waarbij privé vaak ook nog meespeelt”, legt Meijdam

uit. “De complexiteit en verandersnelheid stijgen, alles wordt flexibeler en hybride. Gelijktijdig loopt personeelstekort in veel sectoren op. Dat alles vraagt veel adaptievermogen van medewerkers.”

Te laat aan de bel trekken

De grootste uitdaging zit in het tijdstip waarop mensen hulp zoeken. “Veel mensen die uitvallen zeggen achteraf de signalen wel te zien maar werden op het moment zelf toch overvallen”, aldus Van Empel. “We zijn niet gewend om het te zien als iets waar je in een vroeg stadium wat aan kunt doen. Veel mensen zetten door totdat het breekpunt bereikt is. Als je daar eerder bij bent, kun je bijsturen en beter blijven samenwerken.”

De drempel om hulp te vragen ligt in kleinere bedrijven vaak hoog. “Iedereen kent elkaar, werkt soms op twintig vierkante meter samen”, schetst Meijdam. Dan is het lastig om persoonlijke problemen of spanningen bespreekbaar te maken. De combinatie van arbodienst en mentale ondersteuning doorbreekt dat patroon. “We nemen die drempel weg. Medewerkers kunnen laagdrempelig, zonder tussenkomst van hun leidinggevende, direct en vertrouwelijk hulp inschakelen.”

Eén gesprek als kantelpunt

Yet biedt single session therapy: één goed gesprek met een passende professional,

binnen 48 uur beschikbaar. “Psycholoog, work-life coach, loopbaancoach: je kunt direct online een afspraak maken”, legt Van Empel uit. “Het is een op zichzelf staand gesprek, niet een heel traject. Het dient om net een zetje in de goede richting te geven.”

Helen van Empel,
Directeur, Yet

De aanpak blijkt effectief. “Wereldwijd onderzoek laat zien dat een sessie-interventie verrassend effectief is”, zegt Van Empel. Bij Yet heeft 80 tot 90 procent van de gebruikers genoeg aan een enkele sessie. “Ik wil absoluut niet zeggen dat één sessie een vervanging is voor alle trajecten. Maar het is een goede aanvulling, omdat niet alles een heel traject nodig heeft, en je veel kunt doen als je er snel bij bent.”

Directiekamerkwestie

Het grootste struikelblok zit niet in de

uitvoering, maar in het leiderschap. “Bij veel bedrijven ligt mentale gezondheid nog vooral bij hr”, constateert Meijdam. “Maar in de kern moet dit op de directietafel liggen.”

De businesscase is helder. Verzuim vormt een kostenpost, maar presenteïsme – medewerkers die wel aanwezig maar niet betrokken zijn – weegt zwaarder. “Als iemand daar chagrijnig en ongemotiveerd zit, trek je een heel team naar beneden”, benadrukt Van Empel. Meijdam: “Emoties zijn besmettelijk. Eén medewerker die wekenlang niet lekker in zijn vel zit, beïnvloedt het hele team. Een positieve sfeer werkt aanstekelijk – maar een negatieve net zo goed. En dat voel je direct in de samenwerking en resultaten.”

Preventief investeren is daarom noodzakelijk. “Stel je voor dat je allemaal machines in je bedrijf hebt en besluit die niet te onderhouden”, illustreert Van Empel. “We wachten gewoon tot ze kapotgaan. Mensen gaan beter met machines om dan met mensen.”

“

We nemen de drempel weg. Je kunt binnen 48 uur terecht bij een psycholoog, coach of counselor.

Naar structurele verankering

ZekerArbo en Yet willen hun samenwerking uitbreiden. “Het liefst zou ik zien dat alle mkb-ondernemers naast arbodienstverlening ook Yet erbij sluiten”, zegt Meijdam. Voor kleine bedrijven is de implementatie laagdrempelig: via een QR-code op een poster hebben medewerkers direct toegang. “Letterlijk twintig minuten werk”, aldus Van Empel.

De urgentie neemt toe. “We verwachten in 2040 de grootste vergrijzingsgolf”, waarschuwt Meijdam. “Een disbalans tussen het aantal werkenden dat de zorgkosten moet dragen. Als we nu niet investeren in preventie, wordt die rekening straks onbetaalbaar.” De beweging is ingezet: steeds meer klanten nemen standaard preventieve ondersteuning af. Toch mag de urgentie hoger. “We zien een duidelijke stijging ten opzichte van vijf jaar geleden”, vertelt Meijdam. “Ondernemers herkennen het belang steeds vaker. Maar de echte omslag komt pas als preventie net zo vanzelfsprekend wordt als verzuimbegeleiding.”

Foto gemaakt bij Hotel Jakarta Amsterdam

zekerarbo.nl
yet.nl